

Inleiding Rotterdamse Salon in het Koopmanshuis aan de Rechter Rottekade 407.

In Rotterdam Noord staat een uniek pand – het Koopmanshuis aan de Rechter Rottekade - dat als geen ander de link kan leggen tussen de tijd van de Verlichting en het heden. Het pand stamt uit 1704 en is het enige 18^e eeuwse koopmanshuis dat nog bestaat in geheel Rotterdam. Noord ontleent zijn aantrekkingskracht voor een belangrijk deel aan cultuurhistorische waarden: de gevangenis aan de Noordsingel, de Hofbogen, het beschermde stadszicht Blijdorp-Bergpolder. Het Koopmanshuis staat in het Oude Noorden, de “place to be”. Met een cultuur van samenwerken tussen gemeente, corporaties, professionals, ondernemers en actieve bewoners. Het Koopmanshuis staat in een spannende wijk, de Rotterdamse Salon is een actief betrokken bij de Ondernemersvereniging Noorderboulevard, de denktank, bij wijkontwikkelingen en bewoners-initiatieven zoals Picnic Island en Plezierrivier de Rotte.

De pedagoog Loris Malaguzzi (1920 – 1994) stelde: mensen leren allereerst van elkaar, daarna van autoriteiten en vervolgens van de functionele fysieke ruimte. Het concept ruimte doet iets met de mens, de functie van de ruimte moet direct helder voor de bezoeker zijn. Het pand heeft eeuwen overleefd, WO II met de brand na het bombardement en de Stadsvernieuwing van de jaren zeventig. Het staat er nog steeds anno 2017! Eeuwig duurt het langst: het pand straalt standvastigheid uit! Het gaat om maken in plaats van kapot maken: creatie, geen destructie. Het Koopmanshuis creëert de sferen van weleer. De bezoeker beseft de tijdelijkheid van materie: immers, drie eeuwen geleden waren hier al mensen. Maar nu ook. Bij het eerste bezoek hebben mensen een Columbus-gevoel: ze hebben iets ‘onbekends-18^eeeuws’ in Rotterdam ontdekt! De ruimte vraagt om en biedt (geestelijke) ruimte. Een bezoek aan het klassieke Rotterdamse pand stemt de geest nieuwsgierig, mild, vriendelijk, relateert want het huis ‘wint’ het historisch altijd. Uiteindelijk gaat het om de ontmoeting, het zien en ervaren van mensen in een sfeer van een prachtig gedecoreerde ruimte. Bilaterale ontmoetingen, kleine of besloten gezelschappen, elkaar van dichtbij en écht meemaken.

Ja, de Rotterdamse Salon is een Salon *by nature and nurture*. En in de Koopmanskamer, mét elkaar aan tafel, aan een diner pensant, mét verrassende hapjes en drankjes of gewoon vergaderend, luisterend en kijkend naar presentaties, teambuildend gaan mensen uit zichzelf hard werken, samenwerken. Nabijheid geeft diepe inzichten. De boodschap komt binnen, raakt het hart. Het beklift, zo’n evenement in de Rotterdamse Salon.

De Locatie

Bij binnenkomst in het Koopmanspand stapt men in een tijdmachine. Deze Rococo Koopmanskamer van 5 bij 5 vierkante meter is omgedoopt tot de Rotterdamse Salon, omdat het zo vanzelfsprekend een “naturelle omgeving voor een Salon is”. Binnenkomen betekent verzinken in een energie van meer dan drie eeuwen die in de kamer is genesteld. Alle oorspronkelijke details zijn bewaard gebleven. De bezoeker moet een aantal kleine

ongemakken op de koop toenemen: een niet-Arbo vriendelijke achttiende eeuwse uitgesleten trap, geen traplift en ontoegankelijk voor minder-validen. Het huis staat een tikkie scheef. Het doet allemaal een beroep op de zintuigen van de bezoeker van nu: hij/zij wordt gratis ontregeld.

De Koopmanskamer zelve is een rijk gedecoreerde ruimte met originele rococo details als de brede vloerdelen, diep paarsbruine niet-hoogglans Salondeuren, damasten wanden, de beeltenissen op de haardpartij en het fantastisch beschilderde plafond. De omringende grisailles verbeelden de Bataafse Republiek, de vrijheid en de overwinning van internationale handel. De duiding van de haardschildering betreft de balans tussen ratio en emoties.

Het Koopmanshuis kijkt uit over de toenmalige handelsrivier Rotte. Het Koopmanshuis heeft WOII doorstaan, ligt precies aan de brandgrens van het bombardement. Daarnaast heeft het pand vier renovatieplannen overleefd. Weldenkende mensen hebben dit culturele erfgoed gered. De kracht van het huis is dat het mee beweegt met eeuwen, fasen, mooie momenten en crises. "Luctor et emergo" is als het ware het cement tussen de stenen. Dit unieke pand, haar geschiedenis, de "looks" maken het een ideale petrischaal voor 21^e Rotterdams Enlightment.

De doelstelling

De Rotterdamse Salon is een culturele vrijplaats ter lering en vermaak, die ruimte biedt om artistieke kwaliteiten van anderen tot hun recht in de ruimte te laten komen: film, muziek, dans, theater, lezing, performances, lezingen, debatten en diner pensants. De Rotterdamse Salon heeft als doel een 'service above self' te bieden en zo het goede te doen voor mens en maatschappij."

Kort:

- ψ kleinschalig en persoonlijk ten opzichte van massaliteit.
- ψ authentiek en uniek als tegenhanger van franchiseformules & copy cat-denken
- ψ Laagdrempelig op sociaal gebied, maar met behoud en stimulering van niveau. Intellectueel niveau moet gestimuleerd worden en geesten aan elkaar geslepen. Elite is een scheldwoord geworden, maar het is juist nodig dat een groep mensen (en daarbij is iedereen welkom) tijd neemt en moeite doet om na te denken, deze gedachtes te toetsen, onder de loep te nemen en bij te stellen
- ψ kunst van de conversatie laten herleven. Er wordt veel geschreven zonder er van te voren over na te denken. Oeverloos gepraat in talkshows. Zenden, zenden. De kunst van de conversatie echter bestaat nauwelijks meer. Daartoe behoort luisteren, dosering, op elkaar ingaan, niet monologiseren en weten waar je over praat. Het residu hiervan komt in nieuwsbrieven weer terug bij de deelnemers

ψ een antidote te zijn tegen verkokerende bewegingen in de maatschappij De Salon-gesprekken moeten een voedingsbodem voor argumenten en activiteiten zijn. Die ingaan op angst, verharde standpunten verzachten en wilde onzekere kreten gebaseerd op anti-democratische bewegingen in de maatschappij nuanceren. Luisteren naar een / de Ander en diens argumenten is een ware kunst.

De Doelgroep

In De Koopmanskamer wordt sinds 2009 de Rotterdamse Salon georganiseerd door de ondernemer-docent-projectleider Anja Berkelaar. Als een ware *Salonnière* brengt zij vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen bij elkaar: cultureel geïnteresseerde omnivoren, klassieke kunstliefhebbers en elitaire cultuurminnaars. De doelgroep is op zoek naar cultureel en culinair genot, willen iets moois zien / horen / ervaren.

De wortels van het programma

Het programma van de Rotterdamse Salon is geënt op 'ter lering ende vermaak': zowel culturele stimulatie alsmede recreatie. Salonnen in de 21^e eeuw bestaat uit een filmaanbod met voor- en nabeschouwing (de Scherpe blik), lezingen ter bevordering van innovatie en inspiratie (diverse (on)bekende sprekers, Salon Education etc), proeverijen, culturele transmissie door boekbesprekingen van het Biografisch Genootschap, passief genieten van theater of unplugged muziek als de fado, opera, harp, jazz, accordeon, volksliedjes etc. Sessies waarbij bezoekers weloverwoogen de Rotterdamse Salon kiezen om de gelijkgestemden met humor, vooruitstrevende ideeën en een eigenzinnige visie op de maatschappij te ontmoeten. Doelbewust werkt de Salon aan een programma waarbij ook dertigers en veertigers, buurtbewoners, allochtone doelgroepen de drempel van de Salon gaan nemen. Dat uit zich in samenwerking met het Hofpleintheater, Noordziejazz, Open Monumenten Dagen, Operadagen etc.

Ruimte scheidt ruimte is het motto! Het unieke pand doet ALLES met de bezoekers. Het relateert hun gedachten en plaatst hun bestaan in een historische perspectief. De kleinschalig- en lichtvoetigheid van de Rotterdamse Salon programmering spreekt bezoekers aan. De Salon is een denkmodel en stelt thema's aan de orde die de onderstroom van de tijdsgeest en de Stad raken. De Salon heeft naam gevestigd als de plaats van het goede gesprek, netwerken, inspiratie die motivatie geeft tot initiatieven in het Rotterdamse; met zeker ook aandacht voor culinair genot. De ruimte en programmering zet aan tot vrije denken. Nog steeds is het 21^e Enlightenment voor een doelgroep van veelal 40+, die het goede gesprek en verrassende inzichten waarderen. De Salonbijeenkomsten leveren een bijdrage aan het ontwikkelen en het behouden van sociale binding en -samenhang in de gebieden of wijken; maken Noord aantrekkelijk en levendig om te bezoeken.

Daarom! Antidote! Eigenzinnige dagen in het Koopmanshuis in 2018.

Gedachten produceren ideeën! Daarom organiseren we in het 18^e eeuwse Koopmanshuis een serie 21^e eeuwse Rotterdamse Salongesprekken met twee tegenspelers over visies. Verschillende zienswijzen doen groeien en veranderen. Ambivalentie als noodzakelijke levensbeschouwing. Tegenpolen zijn er niet voor niets! Salongesprekken met een fijne mix van constructief kritisch, politiek, cultureel, psychologisch, filosofisch, eigentijds, reflectief en oog voor humor. Het hoofd uit het zand! Met tegenstellingen en parodie gaan we topperigheid en fanatisme te lijf, waarbij we ideeën en standpunten formuleren, maar ook twijfels en nuances. De geest een antidote geven voor dat vastlopen in de soms harde werkelijkheid. In de serie Salongesprekken met twee mooie antagonistische meningen komen beide zijden van het spectrum aan de orde. Niet als tegenstanders, maar meer als luchtgevers aan het eigentijdse debat, scherp-slijpend, objectief feitelijk, fantasierijk, soms emotioneel in de luren leggend, altijd een relativerend vermogen waarin esprit alle kans krijgt. Een verkwikkend gespreksmodel waarin meningen een prachtige tango dansen. In dialoog met respect. De winst? Een vrijdenkend brein.

Als natuurlijk tegenpolen zien we voor Antidote het mannelijke en het vrouwelijke. En dialoog naar aanleiding van verbale of visuele input. Daarom is er voor 2018 gekozen voor 6 bijeenkomsten met m/v sprekers en 3 naar aanleiding van film geïnspireerd op het thema "Italiaanse Grande Cinema".